EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2006/21/EB

2006 m. kovo 15 d.

dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2004/35/EB

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([3]), atsižvelgdami į 2005 m. gruodžio 8 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,

kadangi:

(1) Komisijos komunikate, pavadintame „Saugi kasybos veikla: priemonės, kurių reikia imtis atsižvelgiant į neseniai įvykusius nelaimingus atsitikimus kasyboje“, vienu iš prioritetinių veiksmų nurodoma iniciatyva reglamentuoti kasybos pramonės atliekų tvarkymą. Šiuo veiksmu siekiama papildyti iniciatyvas, susijusias su 2003 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/105/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės ([4]), taip pat parengti dokumentą, kuriame, remiantis 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ([5]), aptariami geriausi dėl kasybos veiklos susidarančių uolienų atliekų ir apdorojimo atliekų tvarkymo metodai.

(2) Europos Parlamentas savo 2001 m. liepos 5 d. rezoliucija ([6]) dėl minėto komunikato tvirtai parėmė siekį parengti direktyvą dėl kasybos pramonės atliekų.

(3) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1600/2002/EB, nustatančiame Šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ([7]), nurodoma, kad reikėtų mažinti vis dar susidarančių atliekų pavojingumą, ir jos turėtų kelti kuo mažesnį pavojų, kad pirmenybę reikėtų teikti atliekų utilizavimui ir ypač atliekų perdirbimui, kad reikėtų iki minimumo sumažinti šalinamų atliekų kiekį ir atliekas saugiai pašalinti ir kad šalintinos atliekos turėtų būti apdorojamos kuo arčiau prie jų susidarymo vietos taip, kad dėl to nesumažėtų atliekų apdorojimo operacijų efektyvumas. Sprendime Nr. 1600/2002/EB prioritetiniais veiksmais taip pat laikoma, atsižvelgiant į nelaimingus atsitikimus ir nelaimes, papildomų priemonių, padėsiančių išvengti didelių nelaimingų atsitikimų grėsmės, ypač kylančios dėl kasybos, sukūrimas bei priemonių dėl kasybos atliekų parengimas. Sprendime Nr. 1600/2002/EB taip pat teikiamas prioritetas tvaraus tvarkymo skatinimui kasybos pramonės šakose siekiant sumažinti poveikį aplinkai.

(4) Laikantis Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslų, būtina nustatyti minimalius reikalavimus tam, kad būtų sustabdytas ar kiek galima sumažintas bet koks neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai, kurį sukelia kasybos pramonės atliekų – apdorojimo atliekų (t.y. kietų arba suspensijos pavidalo atliekų, kurios lieka naudingąsias iškasenas apdorojus įvairiais metodais), bergždo ir dangos uolienų (t. y. medžiagų, iškastų siekiant rūdos ar naudingųjų iškasenų, įskaitant pasirengimo eksploatacijai laikotarpiu) ir dirvožemio (t. y. viršutinio žemės sluoksnio) – tvarkymas, jeigu tai yra atliekos, kaip apibrėžta 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvoje 75/442/EEB dėl atliekų ([8]).

(5) Pagal Jungtinių Tautų rėmuose 2002 m. Pasauliniame aukščiausiojo lygio susitikime dėl darnaus vystymosi

([1]) OL C 80, 2004 3 30, p. 35.

([2]) OL C 109, 2004 4 30, p. 33.

([3]) 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 103 E, 2004 4 29, p. 451), 2005 m. balandžio 12 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 172 E, 2005 7 12, p. 1) ir 2005 rugsėjo 6 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija ir 2006 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimas.

([4]) OL L 345, 2003 12 31, p. 97.

([5]) OL L 257, 1996 10 10, p. 26. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006 (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).

([6]) OL C 65 E, 2002 3 14, p. 382.

([7]) OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

([8]) OL L 194, 1975 7 25, p. 39. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

priimto Johanesburgo darnaus vystymosi įgyvendinimo plano 24 punktą būtina apsaugoti ekonominio ir socialinio vystymosi gamtinių išteklių bazę ir pakeisti dabartinę gamtinių išteklių blogėjimo tendenciją darniai ir integruotai tvarkant gamtinių išteklių bazę.

(6) Atitinkamai ši direktyva turėtų apimti žemėje vykdomos kasybos pramonės atliekų, tai yra atliekų, susidarančių ieškant ir žvalgant, išgaunant (įskaitant pasirengimo eksploatacijai darbų laikotarpį), apdorojant ir saugant naudingąsias iškasenas, ir atliekų iš veikiančių karjerų tvarkymą. Tačiau toks tvarkymas turėtų atspindėti principus ir prioritetus, nustatytus Direktyvoje 75/442/EEB, kuri, remiantis jos 2 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunkčiu, ir toliau taikoma tiems kasybos pramonės atliekų tvarkymo aspektams, kurių neapima ši direktyva.

(7) Kad būtų išvengta dubliavimo ir neproporcingų administracinių reikalavimų, šios direktyvos taikymo sritis turėtų būti apribota tais konkrečiais veiksmais, kurie laikomi prioritetiniais siekiant jos tikslų.

(8) Atitinkamai šios direktyvos nuostatos neturėtų būti taikomos tiems atliekų srautams, kurie, nors ir susidarę naudingųjų iškasenų kasybos ar apdorojimo metu, nėra tiesiogiai susiję su kasybos ar apdorojimo procesu, pvz., maisto atliekoms, naftos produktų atliekoms, eksploatuoti netinkamoms transporto priemonėms, išnaudotoms baterijoms ir akumuliatoriams. Tvarkant tokias atliekas, taip pat atliekas, susidarančias paieškos ir žvalgymo, kasybos ar apdorojimo vietose ir gabenamas į vietą, kuri pagal šią direktyvą nėra atliekų įrenginys, turėtų būti taikomos Direktyvos 75/442/EEB ar 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų [1] arba kitų atitinkamų Bendrijos teisės aktų nuostatos.

(9) Taip pat šios direktyvos nuostatos neturėtų būti taikomos atliekoms, susidarančioms ieškant ir žvalgant, išgaunant ar apdorojant naudingąsias iškasenas atviroje jūroje, ar vandens suleidimui ir išsiurbto požeminio vandens suleidimui atgal, o inertinėms atliekoms, nepavojingoms paieškos ir žvalgymo metu susidarančioms atliekoms, neužterštam gruntui ir durpių kasybos, apdorojimo bei saugojimo metu susidarančioms atliekoms dėl jų mažesnio pavojaus aplinkai turėtų būti taikomas tik ribotas reikalavimų skaičius. Valstybės narės gali sumažinti arba atšaukti kai kuriuos reikalavimus nepavojingoms neinertinėms atliekoms. Tačiau šios išimtys neturėtų būti taikomos A kategorijos atliekų įrenginiams.

(10) Be to, ši direktyva, apimdama kasybos pramonės atliekų, kurios gali būti radioaktyvios, tvarkymą, neturėtų apimti specifinių radioaktyvumo aspektų, kurie yra aptariami Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) sutartimi.

(11) Gerbdamos Direktyvoje 75/442/EEB, visų pirma jos 3 ir 4 straipsniuose nustatytus principus ir prioritetus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kasybos veiklos vykdytojai imtųsi visų būtinų priemonių sustabdyti ar kiek galima sumažinti neigiamą – dabar egzistuojantį ar potencialų – poveikį aplinkai ar žmonių sveikatai, kurį sukelia kasybos pramonės atliekų tvarkymas.

(12) Šios priemonės turėtų būti paremtos, *inter alia*, geriausių metodų samprata, kaip apibrėžta Direktyvoje 96/61/EB, o taikant tuos metodus valstybės narės turėtų pačios nuspręsti, kaip, esant reikalui, tam tikrais atvejais gali būti atsižvelgiama į atliekų įrenginio technines charakteristikas, jo geografinę padėtį ir vietos aplinkos sąlygas.

(13) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kasybos veiklos vykdytojai sudarytų tinkamus atliekų tvarkymo planus kasybos atliekų prevencijai ar minimizavimui, apdorojimui, panaudojimui ir šalinimui. Tų planų struktūra turėtų būti tokia, kad būtų užtikrintas tinkamas atliekų tvarkymo galimybių planavimas siekiant iki minimumo sumažinti atliekų susidarymą ir jų pavojingumą bei skatinti atliekų utilizavimą. Be to, kasybos pramonės atliekos turėtų būti apibūdintos atsižvelgiant į jų sudėtį, kad būtų kiek įmanoma užtikrinta, jog tokios atliekos reaguoja tik taip, kaip numatyta.

(14) Tam, kad būtų iki minimumo sumažintas nelaimingų atsitikimų pavojus ir garantuota aukšto lygio aplinkos bei žmonių sveikatos apsauga, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad A kategorijos atliekų įrenginio veiklos vykdytojas atliekų atžvilgiu nustatytų ir taikytų stambių avarijų prevencijos politiką. Kaip prevencinė priemonė turėtų būti įdiegta saugumo valdymo sistema, sudaryti avariniai planai nelaimingų atsitikimų atvejams ir su informacija apie saugumą supažindinti asmenys, kurie gali nukentėti nuo stambios avarijos. Įvykus nelaimingam atsitikimui, veiklos vykdytojams turėtų būti keliamas reikalavimas pateikti kompetentingoms institucijoms visą svarbią informaciją, kuri būtina siekiant sušvelninti daromą ar potencialią žalą aplinkai. Šie ypatingi reikalavimai neturėtų būti taikomi tiems kasybos pramonės atliekų įrenginiams, kuriems taikoma Direktyva 96/82/EB.

[1] OL L 182, 1999 7 16, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

(15) Atliekų įrenginys neturėtų būti priskirtas A kategorijai remiantis tik pavojais kasybos pramonės darbuotojų saugumui ir sveikatai, kuriuos apima kiti Bendrijos teisės aktai, visų pirma Direktyvos 92/91/EEB [1] ir 92/104/EEB [2].

(16) Kasybos pramonės atliekų tvarkymas yra specifinio pobūdžio, todėl būtina nustatyti specialią paraiškų pateikimo ir leidimų suteikimo tvarką, taikomą atliekų įrenginiams, priimantiems tokias atliekas. Be to, valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių garantuoti, kad kompetentingos institucijos periodiškai peržiūrėtų ir prireikus atnaujintų leidimo sąlygas.

(17) Valstybės narės turėtų laikytis reikalavimų užtikrinti, kad pagal JT EEK 1998 m. birželio 25 d. Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvenciją) visuomenė būtų informuojama apie paraiškų gauti leidimą atliekų tvarkymui pateikimą ir su suinteresuota visuomene būtų konsultuojamasi prieš suteikiant leidimą atliekų tvarkymui.

(18) Būtina aiškiai nurodyti reikalavimus, kurių kasybos pramonę aptarnaujantys atliekų įrenginiai turėtų laikytis vietos, valdymo, kontrolės, uždarymo, trumpalaikių ir ilgalaikių prevencinių bei apsaugos priemonių atžvilgiu, kad nekiltų grėsmė aplinkai, ypač kad požeminiai vandenys nebūtų teršiami besiskverbiančiu į gruntą filtratu.

(19) Būtina aiškiai apibrėžti kasybos pramonės atliekoms kaupti skirtus A kategorijos atliekų įrenginius, atsižvelgiant į galimus tokio įrenginio eksploatacijos ar nelaimingo atsitikimo, kurio metu iš tokio įrenginio atliekos patenka į aplinką, sukeliamos taršos padarinius.

(20) Taip pat turi būti nustatyti tam tikri reikalavimai kasybos atliekoms, supilamoms atgal į iškastas ertmes siekiant jas rekultivuoti arba statybos tikslais, susijusiais su naudingųjų iškasenų kasybos procesu, – pavyzdžiui, siekiant ertmėse įrengti ar prižiūrėti įrangą, palengvinančią naudojimąsi mechanizmais, rampas, pertvaras, saugumo užtvaras ar bermas, – tam, kad būtų apsaugoti paviršiaus ir požeminiai vandenys, užtikrintas tokių atliekų stabilumas ir garantuota atitinkama stebėsena pabaigus šią veiklą. Atitinkamai tokioms atliekoms neturėtų būti taikomi šios direktyvos reikalavimai, kurie išimtinai skirti „atliekų įrenginiams“, išskyrus tuos, kurie minimi specialioje nuostatoje dėl iškastų ertmių.

(21) Siekiant užtikrinti tinkamą kasybos pramonės atliekas priimančių atliekų įrenginių įrengimą ir priežiūrą, valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių garantuoti, kad tokių įrenginių projektavimu, vietos parinkimu ir valdymu užsiima techniniu požiūriu kompetentingi asmenys. Būtina užtikrinti, kad veiklos vykdytojų ir darbuotojų apmokymo lygis bei įgytos žinios suteiktų jiems tinkamus įgūdžius. Be to, kompetentingos valdžios institucijos turėtų įsitikinti, kad veiklos vykdytojai imasi reikiamų priemonių, kai įrengia ir prižiūri naują atliekų įrenginį arba plečia ar keičia egzistuojantį atliekų įrenginį, įskaitant laikotarpiu po uždarymo.

(22) Būtina nustatyti stebėsenos procedūras atliekų įrenginio eksploatacijos metu ir po jo uždarymo. Numatytas po A kategorijos atliekų įrenginio uždarymo stebėsenos ir kontrolės laikotarpis turėtų būti proporcingas konkretaus atliekų įrenginio keliamam pavojui, panašiai kaip to reikalaujama Direktyvoje 1999/31/EB.

(23) Būtina apibrėžti, kada ir kaip turėtų būti uždaromas kasybos pramonę aptarnaujantis atliekų įrenginys, ir nurodyti įsipareigojimus bei atsakomybę, kurią turi prisiimti veiklos vykdytojas laikotarpiu po uždarymo.

(24) Valstybės narės turėtų reikalauti, kad kasybos pramonės veiklos vykdytojai, siekdami užkirsti kelią vandens ir grunto taršai bei nustatyti neigiamą poveikį, kurį jų atliekų įrenginiai gali daryti aplinkai ar žmonių sveikatai, vykdytų stebėseną ir valdymo kontrolę. Be to, siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti vandens taršą, atliekų šalinimas į priimantį vandens baseiną turėtų būti vykdomas laikantis 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus [3]. Be to, naudojant geriausius metodus turėtų būti, atsižvelgiant į jų kenksmingą ir toksišką poveikį, iki kiek įmanoma žemesnių lygių sumažinta kai kuriose kasybos pramonėse išskiriamo cianido ir cianido junginių koncentracija apdorojimo atliekų baseinuose. Kad būtų užkirstas kelias tokiam poveikiui, atitinkamai ir bet kuriuo atveju laikantis šios direktyvos reikalavimų turėtų būti nustatytos maksimalios koncentracijos ribos.

(25) Kasybos pramonę aptarnaujančio atliekų įrenginio veiklos vykdytojas turėtų laikytis reikalavimų iš anksto pateikti finansinę garantiją ar jos ekvivalentą pagal tvarką, kurią turi nustatyti valstybės narės, užtikrinant, kad visi su leidimo suteikimu susiję įsipareigojimai būtų įvykdyti, įskaitant tuos, kurie susiję su atliekų įrenginio uždarymu ir priežiūra po uždarymo. Finansinės garantijos dydis turėtų būti pakankamas, kad būtų padengtos

---

[1] 1992 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 92/91/EEB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo būtiniausių reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų gavybos mechaniniais gręžiniais įmonėse (vienuoliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL L 348, 1992 11 28, p. 9).

[2] 1992 m. gruodžio 3 d. Tarybos direktyva 92/104/EEB dėl būtiniausių darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos gerinimo reikalavimų, taikomų naudingųjų iškasenų antžeminės ir požeminės gavybos įmonėse (dvyliktoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL L 404, 1992 12 31, p. 10).

[3] OL L 327, 2000 12 22, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2455/2001/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

atliekų įrenginio paveiktos žemės, apimančios patį atliekų įrenginį, kaip apibrėžta atliekų valdymo plane, parengtame pagal 5 straipsnį ir reikalaujamame pagal 7 straipsnį, rekultivavimo, kurį atliktų tinkama, kvalifikuota ir nepriklausoma trečioji šalis, išlaidos. Taip pat būtina, kad tokia garantija būtų pateikta prieš pradedant kaupti atliekas atliekų įrenginyje ir kad ji būtų periodiškai patikslinama. Be to, laikantis principo „teršėjas moka“ ir 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento bei Tarybos direktyvos 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) ([1]), svarbu išaiškinti, kad kasybos pramonę aptarnaujančio atliekų įrenginio veiklos vykdytojas yra atitinkamai atsakingas už jo veikla padarytą žalą aplinkai arba sukeltą neišvengiamą tokios žalos grėsmę.

(26) Jeigu kasybos pramonę aptarnaujančių atliekų įrenginių eksploatacija gali turėti reikšmingo tarpvalstybinio pobūdžio neigiamo poveikio aplinkai ir su tuo susijusio pavojaus žmonių sveikatai kitos valstybės narės teritorijoje, turėtų būti nustatyta bendra tvarka, palengvinanti kaimyninių valstybių konsultacijas. Tai turėtų būti padaryta siekiant užtikrinti, kad valdžios institucijos adekvačiai keistųsi informacija ir kad visuomenė būtų tinkamai informuojama apie tokius atliekų įrenginius, savo veikla galinčius turėti neigiamą poveikį tos kitos valstybės narės aplinkai.

(27) Būtina, kad valstybės narės užtikrintų, jog kompetentingos valdžios institucijos sukurtų veiksmingą kasybos pramonę aptarnaujančių atliekų įrenginių tikrinimo ar lygiaverčių kontrolės priemonių sistemą. Nepažeidžiant leidimą turinčio veiklos vykdytojo įsipareigojimų, prieš pradedant atliekų kaupimo operacijas, turėtų būti patikrinta, ar laikomasi leidimo sąlygų. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad veiklos vykdytojai ir jų veiklos perėmėjai saugotų atnaujinamus įrašus, susijusius su tokiais atliekų įrenginiais, ir kad veiklos vykdytojai perduotų savo veiklos perėmėjams informaciją apie atliekų įrenginio būklę ir jo valdymą.

(28) Valstybės narės turėtų siųsti reguliarius pranešimus Komisijai apie šios direktyvos įgyvendinimą, įskaitant informaciją apie įvykusius ar vos neįvykusius nelaimingus atsitikimus. Šių pranešimų pagrindu Komisija atsiskaitys Europos Parlamentui ir Tarybai.

(29) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų už šios direktyvos pažeidimą ir užtikrinti, kad tos sankcijos būtų taikomos. Minėtos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

(30) Būtina, kad valstybės narės užtikrintų, jog būtų sudarytas jų teritorijoje esančių uždarytų, įskaitant ir apleistų, atliekų įrenginių sąrašas, kad būtų nustatyti tie, kurie daro reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai arba vidutiniu ar trumpu laikotarpiu gali kelti rimtą grėsmę žmonių sveikatai arba aplinkai. Šie sąrašai turėtų tapti pagrindu atitinkamoms priemonių programoms.

(31) Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų tinkamai keičiamasi moksline ir technine informacija apie tai, kaip sudaryti uždarytų atliekų įrenginių sąrašą valstybės narės lygiu ir parengti metodiką, padedančią valstybėms narėms laikytis šios direktyvos, rekultivuojant tokius atliekų įrenginius. Be to, turėtų būti užtikrintas pasikeitimas informacija apie žinomus metodus valstybės narės viduje ir tarp valstybių narių.

(32) Kad būtų nuosekliai taikomas Sutarties 6 straipsnis, aplinkos apaugos reikalavimai, siekiant skatinti darnią plėtrą, privalo būti integruoti į Bendrijos politikos ir veiklos krypčių įgyvendinimą.

(33) Ši direktyva galėtų būti naudinga priemonė, į kurią reikėtų atsižvelgti tikrinant, ar projektuose, gaunančiuose Bendrijos plėtrai skirtą finansavimą, yra numatytos priemonės sustabdyti ar kiek įmanoma sumažinti neigiamą poveikį aplinkai. Toks požiūris atitinka Sutarties 6 straipsnį, ypač aplinkos apsaugos reikalavimų integravimo į Bendrijos politiką vystymosi bendradarbiavimo srityje atžvilgiu.

(34) Šios direktyvos tikslo – tobulinti kasybos pramonės atliekų tvarkymą – valstybės narės negali deramai pasiekti, nes prastas tokių atliekų tvarkymas gali būti tarpvalstybinio pobūdžio taršos priežastimi. Pagal principą „teršėjas moka“ būtina, *inter alia*, atsižvelgti į bet kokią kasybos pramonės atliekų daromą žalą aplinkai, o skirtingai taikant šį principą valstybėse narėse gali pradėti gerokai skirtis ekonominės veiklos vykdytojams tenkanti finansinė našta. Be to, skirtingos kasybos pramonės atliekų tvarkymo nacionalinės politikos trukdo siekti tikslo, kad būtų užtikrintas minimalus saugaus ir atsakingo tokių atliekų tvarkymo lygis ir padidintas jų utilizavimo lygis visoje Bendrijoje. Kadangi dėl šios direktyvos masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

([1]) OL L 143, 2004 4 30, p. 56.

(35) Šios direktyvos įgyvendinimui reikalingos priemonės turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([1]).

(36) Šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę metu egzistuojančių atliekų įrenginių eksploatavimas turėtų būti reglamentuojamas tam, kad per nustatytą laikotarpį būtų priimtos reikiamos priemonės juos pritaikyti prie šios direktyvos reikalavimų.

(37) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl teisės aktų leidybos tobulinimo ([2]) 34 punktą valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau atskleistų direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tarpusavio santykį, ir viešai jas paskelbti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šioje direktyvoje numatomos priemonės, tvarka ir gairės siekiant, kad būtų užkirstas kelias arba kiek įmanoma sumažintas bet koks dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo atsiradęs neigiamas poveikis aplinkai, visų pirma vandeniui, orui, gruntui, faunai, florai bei kraštovaizdžiui, ir bet koks pavojus žmonių sveikatai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Atsižvelgiant į 2 ir 3 dalis, ši direktyva taikoma atliekų, susidarančių ieškant ir žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant naudingąsias iškasenas bei eksploatuojant karjerus (toliau – kasybos atliekos), tvarkymui.

2. Ši direktyva netaikoma:

a) atliekoms, susidarančioms ieškant ir žvalgant, išgaunant ir apdorojant naudingąsias iškasenas bei eksploatuojant karjerus, kurios atsiranda netiesiogiai iš tokios veiklos;

b) atliekoms, susidarančioms atviroje jūroje ieškant ir žvalgant, išgaunant ir apdorojant naudingąsias iškasenas;

c) suleistam vandeniui ir iš naujo suleistam išsiurbtam požeminiam vandeniui, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies j punkto pirmoje ir antroje įtraukose, kiek tai leidžiama tuo straipsniu.

3. Inertinėms atliekoms ir neužterštam gruntui, susidarantiems ieškant ir žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant naudingąsias iškasenas bei eksploatuojant karjerus, ir atliekoms, susidarančioms išgaunant, apdorojant ir saugant durpes, netaikomi 7 ir 8 straipsniai, 11 straipsnio 1 ir 3 dalys, 12 straipsnis, 13 straipsnio 6 dalis, 14 ir 16 straipsniai, išskyrus atvejus, kai jos kaupiamos A kategorijos atliekų įrenginyje.

Kompetentinga institucija, kol ji įsitikinusi, kad 4 straipsnyje išdėstyti reikalavimai vykdomi, gali sumažinti nepavojingų atliekų, susidarančių ieškant ir žvalgant naudingąsias iškasenas, išskyrus naftą ir evaporitus, kitus nei gipsas ir anhidritas, o taip pat neužteršto grunto ir atliekų, susidarančių išgaunant, apdorojant ir saugant durpes, kaupimo reikalavimus arba juos atšaukti.

Valstybės narės gali sumažinti 11 straipsnio 3 dalies, 12 straipsnio 5 ir 6 dalių, 13 straipsnio 6 dalies, 14 ir 16 straipsnių reikalavimus nepavojingoms neinertinėms atliekoms arba juos atšaukti, išskyrus atvejus, kai jos kaupiamos A kategorijos atliekų įrenginyje.

4. Nepažeidžiant kitų Bendrijos teisės aktų, atliekoms, kurioms taikoma ši direktyva, netaikoma Direktyva 1999/31/EB.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

1) atliekos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Direktyvos 75/442/EEB 1 straipsnio a punkte;

2) pavojingos atliekos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų ([3]) 1 straipsnio 4 dalyje;

3) inertinės atliekos – tai atliekos, kuriose nevyksta jokie svarbesni fiziniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai. Inertinės atliekos netirpsta, nedega ir kitaip fiziškai ar chemiškai nereaguoja, nesiskaido biologiškai, kitoms medžiagoms, su kuriomis tiesiogiai liečiasi, nedaro tokio neigiamo poveikio, dėl kurio būtų teršiama aplinka ar keliamas pavojus žmonių sveikatai. Bendras atliekose susidariusio filtrato ir teršalų kiekis bei tokio filtrato ekologinis toksiškumas turi būti nedidelis ir, svarbiausia, neturi kelti pavojaus paviršinių ir (arba) požeminių vandenų kokybei;

([1]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

([2]) OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

([3]) OL L 377, 1991 12 31, p. 20. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 166/2006.

4) neužterštas gruntas – tai gruntas, kuris kasybos metu pašalinimas iš viršutinio žemės sluoksnio ir kuris nėra laikomas užterštu pagal valstybės narės, kurioje yra ta teritorija, nacionalinės teisės aktus ar pagal Bendrijos teisę;

5) naudingųjų iškasenų ištekliai arba naudingosios iškasenos – tai žemės gelmėse esančių natūralių organinių ar neorganinių medžiagų sankaupų ištekliai, pvz., energetinis kuras, metalų rūdos, pramonei ir statybai naudojamos naudingosios iškasenos, išskyrus vandenį;

6) kasybos pramonė – tai visos įmonės, kurios komerciniais tikslais verčiasi naudingųjų iškasenų antžemine ir požemine kasyba, įskaitant kasybą mechaniniais gręžiniais arba išgautų medžiagų apdorojimą;

7) atvira jūra – tai ta jūros ir jūros dugno dalis, kuri prasideda nuo žemiausio vandens lygio žymos per įprastinius ar vidutinius potvynius ir besitęsianti tolyn į jūros akvatoriją;

8) apdorojimas – tai mechaninis, fizinis, biologinis, terminis ar cheminis procesas ar jų derinys, įskaitant dydžio keitimą, klasifikavimą, separaciją ir filtratą, tačiau išskyrus lydymą, terminius gamybos procesus (kitus nei klinčių deginimas) ir metalurgijos procesus, kurie naudojami iš naudingųjų iškasenų, įskaitant išgautas iš eksploatuojamų karjerų, išgauti naudinguosius komponentus (mineralus), bei anksčiau išmestų atliekų pakartotinis apdorojimas;

9) apdorojimo atliekos – tai kietos arba suspensijos pavidalo atliekos, kurios lieka naudingąsias iškasenas apdorojus separacijos technologija (pvz., trupinant, smulkinant (šlifuojant), rūšiuojant pagal dydį, flotacijos būdu ir kitokiais fiziniais bei cheminiais metodais), siekiant iš mažiau vertingų uolienų išskirti naudinguosius komponentus (mineralus);

10) sąvarta – tai inžinierinis įrenginys kietų atliekų kaupimui žemės paviršiuje;

11) damba – tai inžinerinė konstrukcija, suprojektuota išlaikyti ar izoliuoti vandenį ir (ar) atliekas nusodinimo baseine;

12) nusodinimo baseinas – tai natūralus baseinas ar inžinerinis įrenginys, kuriame kartu su įvairiu laisvojo vandens kiekiu šalinamos smulkiagrūdės atliekos, paprastai apdorojimo atliekos, kurios susidaro dėl naudingųjų iškasenų apdorojimo ir naudoto vandens nuskaidrinimo bei jo perdirbimo;

13) silpnąja rūgštimi skaidomas cianidas – tai cianidas ir cianido junginiai, kurie skyla veikiami silpnosios rūgšties esant nustatytai pH vertei;

14) filtratas – tai bet koks skystis, kuris sunkiasi per saugomas atliekas, išteka iš atliekų įrenginio ar lieka jame, įskaitant teršiantį drenažą, kuris, jei netinkamai atliekamas, gali neigiamai paveikti aplinką;

15) atliekų įrenginys – tai bet koks plotas, kuriame kaupiamos kietos, skystos, tirpalo ar suspensijos pavidalo kasybos atliekos tokiems laikotarpiams:

— A kategorijos atliekų įrenginiams ir atliekų įrenginiams, apibūdintiems pavojingais atliekų tvarkymo plane, laikotarpis nenustatomas,

— daugiau nei šešių mėnesių laikotarpiui netikėtai atsiradusių pavojingų atliekų atveju,

— daugiau nei metų laikotarpiui nepavojingų neinertinių atliekų įrenginių atveju,

— daugiau nei trejų metų laikotarpiui neužtršto grunto, nepavojingų paieškos ir žvalgymo metu susidariusių atliekų, išgaunant, apdorojant ir saugant durpes susidariusių atliekų bei inertinių atliekų įrenginių atveju.

Laikoma, kad tokie įrenginiai apima bet kokias dambas ar kitas konstrukcijas, reikalingas išsaugoti, sulaikyti, izoliuoti arba kitaip sutvirtinti tokius įrenginius, taip pat sąvartas ir nusodinimo baseinus, bet neapsiriboja jais, išskyrus iškastas ertmes, į kurias, išgavus naudingąsias iškasenas, atliekos grąžinamos jų rekultivavimo ir konstrukcijos sutvirtinimo tikslais;

16) stambi avarija – tai įvykis bet kuriame objekte, kuriam taikoma ši direktyva, veiklos, apimančios kasybos atliekų tvarkymą, metu, galintis tuoj pat ar per tam tikrą laiką sukelti rimtą pavojų žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai objekte ar už jo ribų;

17) pavojinga medžiaga – tai medžiaga, mišinys ar preparatas, kurie yra pavojingi, kaip tai yra apibrėžta Direktyvoje 67/548/EEB [1] arba Direktyvoje 1999/45/EB [2];

18) geriausi prieinami gamybos būdai apibrėžiami taip, kaip apibrėžta Direktyvos 96/61/EB 2 straipsnio 11 dalyje;

---

[1] 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo (OL 196, 1967 8 16, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/73/EB (OL L 152, 2004 4 30, p. 1).

[2] 1999 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/45/EB dėl pavojingų preparatų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą reglamentuojančių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų derinimo (OL L 200, 1999 7 30, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2006/8/EB (OL L 19, 2006 1 24, p. 12).

19) priimantysis vandens baseinas – tai paviršiniai vandenys, požeminiai vandenys, tarpiniai vandenys ir pakrančių vandenys, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnio atitinkamai 1, 2, 6 ir 7 dalyse;

20) rekultivavimas – tai atliekų įrenginio paveiktos žemės apdorojimas siekiant atstatyti jos patenkinamą būklę, ypatingai atsižvelgiant į grunto kokybę, augaliją ir gyvūniją, natūralias buveines, gėlo vandens sistemas, kraštovaizdį ir atitinkamus naudingus panaudojimo būdus;

21) paieška ir žvalgyba – tai ekonominę vertę turinčių naudingųjų iškasenų telkinių paieška, įskaitant mėginių ėmimą, jungtinių mėginių ėmimą, gręžimą ir žvalgybinių griovių bei tranšėjų kasimą, išskyrus bet kokius darbus, kurie yra atliekami ruošiant tokius telkinius eksploatuoti, ir bet kokią veiklą, tiesiogiai susijusią su vykstančiu kasybos darbu;

22) visuomenė – tai vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų ir, pagal nacionalinės teisės aktus ar praktiką, jų asociacijos, organizacijos ar grupės;

23) suinteresuota visuomenė – tai visuomenės dalis, kuriai turėjo ar gali turėti poveikio sprendimų aplinkos klausimais priėmimas pagal šios direktyvos 6 ir 7 straipsnius arba kuri yra juo suinteresuota; šiame apibrėžime nevyriausybinės organizacijos, skatinančios aplinkos apsaugą ir atitinkančios visus reikalavimus pagal nacionalinę teisę, yra laikomos suinteresuotomis;

24) veiklos vykdytojas – tai fizinis ar juridinis asmuo, atsakingas už kasybos atliekų tvarkymą pagal valstybės narės, kurioje tvarkomos kasybos atliekos, nacionalinės teisės aktus, įskaitant laikiną kasybos atliekų saugojimą, taip pat eksploatacijos laikotarpį ir priežiūros po uždarymo laikotarpį;

25) atliekų turėtojas – tai kasybos atliekų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi atliekų;

26) kompetentingas asmuo – tai fizinis asmuo, kuris turi techninių žinių ir patirties, kaip apibrėžta valstybės narės, kurioje veikia tas asmuo, nacionalinės teisės aktuose, vykdyti šioje direktyvoje numatytas pareigas;

27) kompetentinga institucija – tai institucija ar institucijos, kurias valstybė narė paskiria atsakingomis už šioje direktyvoje numatytų pareigų vykdymą;

28) teritorija – tai visa konkrečioje geografinėje vietoje esanti žemė, kurioje vykdomą veiklą kontroliuoja ir valdo veiklos vykdytojas;

29) esminis pakeitimas – tai atliekų įrenginio struktūros ar veiklos pokytis, kuris, kompetentingos institucijos nuomone, gali turėti didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai arba aplinkai.

4 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kasybos atliekos būtų tvarkomos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nenaudojant procesų ar metodų, kurie galėtų pakenkti aplinkai, ypač nesukeliant pavojaus vandeniui, orui, gruntui, faunai ir florai, nesukeliant nepatogumų dėl triukšmo ar kvapų, nedarant neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar lankytinoms vietovėms. Valstybės narės taip pat imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta kasybos atliekas išmesti, versti į krūvas ar nekontroliuojamai saugoti.

2. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas imtųsi visų būtinų priemonių, kad būtų užkirstas kelias arba kuo labiau sumažintas bet koks neigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai, atsiradęs dėl kasybos atliekų tvarkymo. Tai apima bet kokio atliekų įrenginio valdymą, įskaitant priežiūrą po jo uždarymo, ir su tuo įrenginiu susijusių stambių avarijų prevenciją bei jų pasekmių aplinkai ir žmonių sveikatai ribojimą.

3. 2 dalyje nurodytos priemonės yra grindžiamos, *inter alia*, geriausiais prieinamais gamybos būdais, nenustatant kokio nors vieno būdo ar konkrečios technologijos panaudojimo, bet atsižvelgiant į atliekų įrenginio technines ypatybes, jo geografinę padėtį ir vietos aplinkos sąlygas.

5 straipsnis

Atliekų tvarkymo planas

1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas parengtų atliekų tvarkymo planą, kaip kasybos atliekas sumažinti iki minimumo, jas apdoroti, panaudoti ir šalinti, atsižvelgiant į tvaraus vystymo principą.

2. Atliekų tvarkymo plano tikslai yra šie:

a) užkirsti kelią arba sumažinti gaminamų atliekų kiekio susidarymą ir jų žalą, visų pirma atsižvelgiant į:

   i) atliekų tvarkymą projektavimo laikotarpiu ir naudingųjų iškasenų išgavimo ir apdorojimo būdo pasirinkimą;

   ii) galimus kasybos atliekų pokyčius dėl jų ploto didėjimo ir antžeminio laikymo sąlygų;

   iii) kasybos atliekų patalpinimą į iškastą ertmę, išgavus naudingąsias iškasenas, kiek tai įmanoma techniškai ir ekonomiškai bei tinkama aplinkosaugos požiūriu, laikantis esamų aplinkos standartų Bendrijos lygmeniu ir, kai tinka, šios direktyvos reikalavimų;

iv) dirvožemio grąžinimą į vietą uždarius atliekų įrenginį arba, jei tai praktiškai neįmanoma, pakartotinį jo panaudojimą kitur;

v) mažiau pavojingų medžiagų naudojimą naudingųjų iškasenų apdorojimui;

b) skatinti kasybos atliekų naudojimą jas perdirbant, pakartotinai naudojant ar regeneruojant, kai tai aplinkosaugos požiūriu tinkama, laikantis esamų aplinkos standartų Bendrijos lygmeniu ir, kai tinka, šios direktyvos reikalavimų;

c) užtikrinti trumpalaikį ir ilgalaikį saugų kasybos atliekų šalinimą, visų pirma, projektavimo laikotarpiu, atsižvelgiant į valdymą atliekų įrenginio eksploatacijos metu ir jį uždarius bei pasirenkant projektą:

i) reikalaujantį minimalios ir, jei įmanoma, apskritai jokios uždaryto atliekų įrenginio stebėsenos, kontrolės ir valdymo;

ii) užkertantį kelią ar bent jau iki minimumo sumažinantį bet kokį ilgalaikį neigiamą poveikį, pavyzdžiui, susijusį su oro arba vandens teršalų prasiskverbimu iš atliekų įrenginio; ir

iii) užtikrinantį ilgalaikį visų dambų ar sąvartų, iškylančių virš esamo žemės paviršiaus, geotechninį stabilumą.

3. Atlipekų tvarkymo plane turi būti bent šie duomenys:

a) kai taikoma, siūloma atliekų įrenginio kategorija pagal III priede išdėstytus kriterijus:

— kai būtinas A kategorijos atliekų įrenginys, dokumentas, rodantis, kad stambių avarijų prevencijos politika, jos įgyvendinimui skirta saugos valdymo sistema ir vidaus avarinis planas bus įgyvendinti pagal 6 straipsnio 3 dalį,

— kai veiklos vykdytojas mano, kad A kategorijos atliekų įrenginys nebūtinas, pakankama tai patvirtinanti informacija, įskaitant galimo avarijų pavojaus nustatymą;

b) atliekų apibūdinimas pagal II priedą ir numatomas bendras kasybos atliekų, atsirasiančių eksploatacijos metu, kiekis;

c) veiklos, kurios metu tokios atliekos susidaro, ir bet kokio vėlesnio jų apdorojimo aprašymas;

d) aprašymas, kaip aplinką ir žmonių sveikatą gali neigiamai paveikti tokių atliekų kaupimas, ir prevencinės priemonės, kurių reikia imtis siekiant iki minimumo sumažinti poveikį aplinkai įrenginio eksploatavimo metu ir po jo uždarymo, įskaitant 11 straipsnio 2 dalies a, b, d ir e punktuose nurodytus aspektus;

e) siūloma kontrolės ir stebėsenos tvarka pagal 10 straipsnį (kai taikoma) ir 11 straipsnio 2 dalies c punktą;

f) siūlomas uždarymo planas, įskaitant rekultivavimą, priežiūros po uždarymo procedūras ir stebėseną, kaip numatyta 12 straipsnyje;

g) priemonės vandens būklės pablogėjimo prevencijai pagal Direktyvą 2000/60/EB ir oro bei grunto taršos prevencijai ar sumažinimui iki minimumo pagal 13 straipsnį;

h) žemės, kurią paveiks atliekų įrenginys, būklės tyrimas.

Atliekų tvarkymo plane teikiama pakankamai informacijos, kad kompetentinga institucija galėtų įvertinti veiklos vykdytojo sugebėjimą įgyvendinti 2 dalyje išdėstytus atliekų tvarkymo plano tikslus ir įvykdyti savo įsipareigojimus pagal šią direktyvą. Plane ypač turi būti paaiškinta, kaip pasirinkta galimybė ir metodas, minimi 2 dalies a punkto i papunktyje, padės įgyvendinti 2 dalies a punkte nustatytus atliekų tvarkymo plano tikslus.

4. Atliekų tvarkymo planas peržiūrimas kas penkeri metai ir (arba) atitinkamai keičiamas, jei eksploatuojant atliekų įrenginį arba saugomose atliekose įvyksta didelį pokyčiai. Apie bet kokius pakeitimus pranešama kompetentingai institucijai.

5. Pagal kitus nacionalinės teisės arba Bendrijos teisės aktus parengti planai, kuriuose yra 3 dalyje nurodyti duomenys, gali būti naudojami, kai tuo išvengiama nereikalingo informacijos dubliavimo ir veiklos vykdytojo darbo pasikartojimo, jei įvykdomi visi reikalavimai pagal 1–4 dalis.

6. Kompetentinga institucija tvirtina atliekų tvarkymo planą pagal procedūras, kurias nustato pačios valstybės narės, ir stebi jo įgyvendinimą.

6 straipsnis

Stambių avarijų prevencija ir informacija

1. Šis straipsnis taikomas A kategorijos atliekų įrenginiams, išskyrus tuos atliekų įrenginius, kuriems taikoma Direktyva 96/82/EB.

2. Nepažeidžiant kitų Bendrijos teisės aktų, pirmiausia Direktyvų 92/91/EEB ir 92/104/EEB, valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatomi stambių avarijų pavojai ir, atliekų įrenginius projektuojant, statant, eksploatuojant, prižiūrint, uždarant, prižiūrint po uždarymo, būtų įdiegiamos būtinos savybės siekiant išvengti tokių avarijų ir sumažinti jų neigiamas pasekmes žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, įskaitant bet kokį tarpvalstybinį poveikį.

3. Siekiant įgyvendinti 2 dalies reikalavimus, kiekvienas veiklos vykdytojas prieš veiklos pradžią sukuria stambių avarijų prevencijos politiką, skirtą kasybos atliekų tvarkymui ir, pagal reikalavimus, išvardintus I priedo 1 dalyje, įdiegia tą politiką įgyvendinančią saugos valdymo sistemą, taip pat įdiegia vidaus avarinį planą, kuriame nurodomos priemonės, būtinos imtis teritorijoje avarijos atveju.

Vykdydamas šią politiką, veiklos vykdytojas paskiria saugos vadovą, atsakingą už stambių avarijų prevencijos politikos įgyvendinimą ir periodišką priežiūrą.

Kompetentinga institucija parengia išorės avarinį planą, kuriame nurodomos priemonės, būtinos imtis avarijos atveju už teritorijos ribų. Kaip prašymo suteikti leidimą dalį, veiklos vykdytojas pateikia kompetentingai institucijai informaciją, suteikiančią pastarajai galimybę sukurti tą planą.

4. Avarinių planų, nurodytų 3 dalyje, tikslai yra šie:

a) apimti ir kontroliuoti stambias avarijas bei kitus incidentus, siekiant kuo labiau sumažinti jų poveikį, pirmiausia sumažinti žalą žmonių sveikatai ir aplinkai;

b) įdiegti priemones, būtinas žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti nuo stambių avarijų ir kitų incidentų poveikio;

c) pateikti visuomenei ir atitinkamoms tarnyboms ar institucijoms toje teritorijoje būtiną informaciją;

d) numatyti, kad po stambios avarijos būtų išvalyta, rekultivuota ir atkurta aplinka.

Valstybės narės užtikrina, kad stambios avarijos atveju veiklos vykdytojas nedelsdamas pateiktų kompetentingai institucijai visą informaciją, kurios reikia siekiant padėti kuo labiau sumažinti jos pasekmes žmonių sveikatai ir įvertinti bei kuo labiau sumažinti esamą ar potencialią žalą aplinkai.

5. Valstybės narės užtikrina, kad suinteresuotai visuomenei iš anksto ir veiksmingai būtų suteiktos galimybės dalyvauti ruošiant ar peržiūrint išorės avarinį planą, kuriamą pagal 3 dalį. Šiuo tikslu suinteresuota visuomenė informuojama apie bet kokį pasiūlymą ir jai suteikiama galimybė susipažinti su atitinkama informacija, įskaitant, *inter alia*, informaciją apie teisę dalyvauti sprendimų priėmimo procese ir apie kompetentingą instituciją, kuriai gali būti teikiamos pastabos ir klausimai.

Valstybės narės užtikrina kad suinteresuotai visuomenei suteikiama teisė per tinkamą laiką pareikšti komentarus, ir kad priimant sprendimą dėl išorės avarinio plano deramai atsižvelgiama į šiuos komentarus.

6. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie saugos priemones ir apie reikiamus veiksmus avarijos atveju, turinti bent elementus, išvardintus I priedo 2 dalyje, pateikiama neatlygintinai ir, žinoma, suinteresuotai visuomenei.

Ši informacija peržiūrima kas trejus metus ir, jei reikia, atnaujinama.

7 straipsnis

Prašymas ir leidimas

1. Jokiam atliekų įrenginiui neleidžiama veikti be kompetentingos institucijos suteikto leidimo. Leidime turi būti šio straipsnio 2 dalyje išdėstyti elementai ir aiškiai nurodoma atliekų įrenginio kategorija pagal 9 straipsnyje nurodytus kriterijus.

Jei įvykdomi visi šiame straipsnyje numatyti reikalavimai, bet koks leidimas, išduotas pagal kitus nacionalinius ar Bendrijos teisės aktus, gali būti jungiamas siekiant suformuoti vieną leidimą, jei toks formatas pašalina nebūtiną informacijos dubliavimą ir veiklos vykdytojo ar kompetentingos institucijos darbo kartojimą. Duomenys, nurodyti 2 dalyje, gali būti nurodyti viename leidime ar keliuose leidimuose, jeigu laikomasi visų reikalavimų pagal šį straipsnį.

2. Prašyme suteikti leidimą turi būti bent šie duomenys:

a) veiklos vykdytojo tapatybė;

b) siūloma atliekų įrenginio vieta, įskaitant galimas alternatyvias vietas;

c) atliekų tvarkymo planas pagal 5 straipsnį;

d) adekvačios priemonės finansinės garantijos ar lygiaverte forma, kaip reikalaujama pagal 14 straipsnį;

e) veiklos vykdytojo pateikta informacija pagal Direktyvos 85/337/EEB [1] 5 straipsnį, jei pagal tą direktyvą yra reikalingas poveikio aplinkai vertinimas.

[1] 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, 1985 7 5, p. 40). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/35/EB (OL L 156, 2003 6 25, p. 17).

3. Kompetentinga institucija leidimą suteikia tik įsitikinusi, kad:

a) veiklos vykdytojas atitinka taikytinus šios direktyvos reikalavimus;

b) atliekų tvarkymas tiesiogiai ar kitaip nepažeidžia atitinkamo atliekų tvarkymo plano ar planų, paminėtų Direktyvos 75/442/EEB 7 straipsnyje įgyvendinimo.

4. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad kompetentingos institucijos periodiškai peržiūrėtų ir prireikus atnaujintų leidimo sąlygas:

— kai yra esminių atliekų įrenginio eksploatavimo ar kaupiamų atliekų pasikeitimų,

— vadovaudamosi veiklos vykdytojo stebėsenos rezultatais, pateiktais pagal 11 straipsnio 3 dalį, ar patikrinimais, atliktais pagal 17 straipsnį,

— atsižvelgdamos į pasikeitimą informacija apie esminius geriausių žinomų gamybos metodų pakeitimus pagal 21 straipsnio 3 dalį.

5. Kai to prašoma statistikos tikslais, informacija, esanti pagal šį straipsnį suteiktame leidime, pateikiama kompetentingoms nacionalinėms ar Bendrijos statistikos institucijoms. Slapta tik komercinio pobūdžio informacija, pavyzdžiui, informacija, susijusi su verslo santykiais ir kainos komponentais bei naudingųjų iškasenų vertingųjų išteklių kiekiais, neskelbiama.

8 straipsnis

Visuomenės dalyvavimas

1. Priimant sprendimą dėl leidimo suteikimo visuomenė viešais skelbimais arba kitomis tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, elektroninėmis žiniasklaidos priemonėmis, jei jos prieinamos, iš anksto ir vėliausiai, kai tik informacija gali būti pagrįstai teikiama, informuojama apie:

a) prašymą suteikti leidimą;

b) kur taikytina, faktą, kad priimant sprendimą, susijusį su prašymu suteikti leidimą, valstybės narės turi konsultuotis tarpusavyje pagal 16 straipsnį;

c) duomenis apie institucijas, atsakingas už sprendimo priėmimą, tas, iš kurių gali būti gaunama atitinkama informacija, tas, kurioms gali būti teikiamos pastabos ar klausimai, ir pastabų ar klausimų pateikimo tvarkaraščio duomenis;

d) galimų sprendimų pobūdį;

e) kur taikytina, duomenis apie pasiūlymą atnaujinti leidimą ar leidimo sąlygas;

f) laiką ir vietą ar būdus atitinkamai informacijai gauti;

g) duomenis apie visuomenės dalyvavimo tvarką, parengtą pagal 7 dalį.

2. Valstybės narės užtikrina, kad tinkamais terminais suinteresuotai visuomenei būtų prieinama:

a) pagal nacionalinės teisės aktus – svarbiausios ataskaitos ir nuomonė, pateikta kompetentingai institucijai tuo metu, kai visuomenė buvo informuota pagal 1 dalį;

b) pagal 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką [1] – bet kokia informacija, papildanti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, kuri yra svarbi priimant sprendimą pagal šios direktyvos 7 straipsnį ir kuri tampa prieinama tik po to, kai visuomenė buvo informuota pagal šio straipsnio 1 dalį.

3. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad pagal šio straipsnio 1 dalį visuomenė būtų informuojama apie leidimo sąlygų atnaujinimą pagal 7 straipsnio 4 dalį.

4. Kol sprendimas nepriimtas, suinteresuota visuomenė turi teisę pareikšti kompetentingai institucijai pastabas ir nuomones.

5. Priimant sprendimą, deramai atsižvelgiama į šiame straipsnyje numatyto konsultavimosi rezultatus.

6. Priėmusi sprendimą, kompetentinga institucija atitinkama tvarka informuoja suinteresuotą visuomenę ir pasirūpina, kad suinteresuotai visuomenei būtų prieinama ši informacija:

a) sprendimo turinys, įskaitant leidimo kopiją;

b) argumentai ir aplinkybės, kuriomis grindžiamas sprendimas.

---

[1] OL L 41, 2003 2 14, p. 26.

7. Kad suinteresuota visuomenė galėtų pasirengti ir veiksmingai dalyvauti, valstybės narės nustato išsamią visuomenės dalyvavimo tvarką pagal šį straipsnį.

9 straipsnis

Atliekų įrenginių klasifikavimo sistema

Pagal šią direktyvą kompetentingos institucijos atliekų įrenginiui A kategoriją suteikia pagal III priede nustatytus kriterijus.

10 straipsnis

Iškastos ertmės

1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas, talpindamas kasybos atliekas rekultivavimo ar konstrukcijos sutvirtinimo tikslais atgal į iškastas ertmes, sudarytas vykdant antžeminę ar požeminę kasybą, imasi tinkamų priemonių, leidžiančių:

1) užtikrinti kasybos atliekų stabilumą *mutatis mutandis* pagal 11 straipsnio 2 dalį;

2) užkirsti kelią grunto, paviršinio ir požeminio vandens taršai *mutatis mutandis* pagal 13 straipsnio 1, 3 ir 5 dalis;

3) užtikrinti kasybos atliekų ir kasybos ertmių stebėseną *mutatis mutandis* pagal 12 straipsnio 4 ir 5 dalis.

2. Direktyva 1999/31/EB toliau atitinkamai taikoma kitoms nei kasybos atliekoms, naudojamoms užpildyti iškastas ertmes.

11 straipsnis

Atliekų įrenginių statyba ir valdymas

1. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad atliekų įrenginį valdytų kompetentingas asmuo ir jis vystytų techniką bei mokytų personalą.

2. Kompetentinga institucija įsitikina, jog statydamas atliekų įrenginį ar modifikuodamas esamą atliekų įrenginį veiklos vykdytojas užtikrina, kad:

a) atliekų įrenginys būtų tinkamoje vietoje, atsižvelgiant pirmiausia į Bendrijos ar nacionalinius įsipareigojimus dėl saugomų vietovių, geologinius, hidrologinius, hidrogeologinius, seisminius bei geotechninius veiksnius, ir suprojektuotas taip, kad atitiktų sąlygas, būtinas užkirsti kelią trumpu ir ilgu laikotarpiu grunto, oro, požeminio ar paviršinio vandens taršai, atsižvelgiant pirmiausia į Direktyvas 76/464/EEB ([1]), 80/68/EEB ([2]) ir 2000/60/EB, ir užtikrinti užteršto vandens bei filtrato surinkimą pagal leidimo reikalavimus, bei mažinti vandens ar vėjo eroziją tiek, kiek tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai įgyvendinama;

b) atliekų įrenginys būtų tinkamai pastatytas, valdomas ir prižiūrimas siekiant trumpu ir ilgu laikotarpiu užtikrinti jo fizinį stabilumą ir užkirsti kelią grunto, oro, paviršinio ar požeminio vandens taršai, taip pat kuo labiau sumažinti galimą žalą kraštovaizdžiui;

c) būtų tinkami planai ir priemonės, skirtos reguliariai atliekų įrenginio stebėsenai ir kompetentingų asmenų atliekamiems patikrinimams bei skirtos imtis veiksmų esant rezultatams, rodantiems vandens ar grunto taršos nestabilumą;

d) būtų tinkamos priemonės, skirtos rekultivuoti žemę ir uždaryti atliekų įrenginį;

e) būtų tinkamos priemonės, skirtos atliekų įrenginio priežiūrai po uždarymo.

Stebėsenos ir patikrinimų, nurodytų c punkte rezultatai laikomi kartu su leidimo dokumentais, siekiant užtikrinti tinkamą informacijos perdavimą, ypač pasikeitus veiklos vykdytojui.

3. Veiklos vykdytojas, nepagrįstai neuždelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 48 valandas praneša kompetentingai institucijai apie bet kokius įvykius, galinčius turėti poveikį atliekų įrenginio stabilumui ir apie bet kokį didelį neigiamą poveikį aplinkai, nustatytą vykdant atliekų įrenginio kontrolę ir stebėseną. Kur taikytina, veiklos vykdytojas įgyvendina vidaus avarinį planą ir laikosi visų kitų kompetentingos institucijos nurodymų dėl korekcinių priemonių, kurių reikia imtis.

([1]) 1976 m. gegužės 4 d. Tarybos direktyva 76/464/EEB dėl tam tikrų į Bendrijos vandenis išleidžiamų pavojingų medžiagų sukeltos taršos (OL L 129, 1976 5 18, p. 23). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/60/EB.

([2]) 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų keliamos taršos (OL L 20, 1980 1 26, p. 43). Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

Priemonių, kurių reikia imtis, išlaidos tenka veiklos vykdytojui.

Kompetentingos institucijos nustatytu dažnumu, tačiau bet kuriuo atveju ne rečiau kaip kartą per metus, veiklos vykdytojas, vadovaudamasis surinktais duomenimis, praneša kompetentingoms institucijoms visus stebėsenos rezultatus, kuriais įrodoma, jog laikomasi leidimo sąlygų ir kaupiama vis daugiau informacijos apie atliekas ir atliekų įrenginyje vykstančius procesus. Vadovaudamasi šia ataskaita kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad yra būtinas nepriklausomo eksperto patvirtinimas.

12 straipsnis

Atliekų įrenginių uždarymo procedūros ir procedūros po uždarymo

1. Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi 25 dalių.

2. Atliekų įrenginio uždarymo procedūra pradedama tik jeigu įvykdoma viena iš šių sąlygų:

a) įvykdomos leidime nurodytos atitinkamos sąlygos;

b) veiklos vykdytojui prašant kompetentinga institucija suteikia leidimą;

c) kompetentinga institucija dėl to priima pagrįstą sprendimą.

3. Atliekų įrenginys laikomas galutinai uždarytu tik po to, kai kompetentinga institucija nepagrįstai neuždelsdama įvykdo galutinę apžiūrą teritorijoje, įvertina visas veiklos vykdytojo pateiktas ataskaitas, patvirtina, kad atliekų įrenginio paveikta žemė rekultivuota ir praneša veiklos vykdytojui apie uždarymo patvirtinimą.

Patvirtinimas jokiu būdu nesumažina veiklos vykdytojo pareigų pagal leidimo sąlygas ar pagal teisės aktus.

4. Veiklos vykdytojas po atliekų įrenginio uždarymo yra atsakingas už priežiūrą, stebėseną, kontrolę ir ištaisančiąsias priemones tiek, kiek reikalauja kompetentinga institucija, atsižvelgiant į pavojaus pobūdį ir trukmę, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija, nepažeisdama nacionalinių ar Bendrijos teisės aktų, reguliuojančių atliekų turėtojo atsakomybę, nusprendžia perimti šias užduotis iš veiklos vykdytojo po to, kai atliekų įrenginys galutinai uždaromas.

5. Kai, uždarius atliekų įrenginį, kompetentinga institucija nusprendžia esant būtina, kad būtų įvykdyti atitinkami Bendrijos teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos reikalavimai, ypač Direktyvų 76/464/EEB, 80/68/EEB ir 2000/60/EB reikalavimai, veiklos vykdytojas, *inter alia*, kontroliuoja įrenginio fizinį ir cheminį stabilumą ir kuo labiau mažina bet kokį neigiamą poveikį aplinkai, pirmiausia paviršiniam ir požeminiam vandeniui, užtikrindamas, kad:

a) visi įrenginiui priklausantys statiniai būtų stebimi ir užkonservuoti bei visada turėtų naudojimui paruoštus kontrolės ir matavimo prietaisus;

b) kur taikytina, nutekamieji kanalai ir slenksčiai būtų švarūs ir neužtverti.

6. Po atliekų įrenginio uždarymo veiklos vykdytojas nedelsiant praneša kompetentingai institucijai apie bet kokius įvykius ar procesus, galinčius paveikti atliekų įrenginio stabilumą, ir apie bet kokį didelį neigiamą poveikį aplinkai, pastebėtą atitinkamų kontrolės ir stebėsenos procedūrų metu. Kur taikytina, veiklos vykdytojas įgyvendina vidaus avarinį planą ir laikosi visų kitų kompetentingos institucijos nurodymų dėl korekcinių priemonių, kurių reikia imtis.

Priemonių, kurių reikia imtis, išlaidos tenka veiklos vykdytojui.

Kompetentingos institucijos nustatytu dažnumu ir atvejais veiklos vykdytojas, vadovaudamasis surinktais duomenimis, praneša kompetentingoms institucijoms visus stebėsenos rezultatus, kuriais įrodoma, jog laikomasi leidime nurodytų sąlygų ir sukaupiama vis daugiau žinių apie atliekas ir atliekų įrenginyje vykstančius procesus.

13 straipsnis

Vandens būklės pablogėjimo, oro ir grunto taršos prevencija

1. Kompetentinga institucija įsitikina, kad veiklos vykdytojas ėmėsi būtinų priemonių, siekdamas atitikti Bendrijos aplinkosaugos standartus, ypač pagal Direktyvos 2000/60/EB nuostatas išvengti esamos vandens būklės pablogėjimo, *inter alia*:

a) įvertindamas saugomų atliekų potencialą išskirti filtratą, įskaitant filtrate esančius teršalus, atliekų įrenginio eksploatacijos laikotarpiu ir laikotarpiu po uždarymo bei nustatydamas atliekų įrenginio vandens pusiausvyrą;

b) neleisdamas susidaryti filtratui ir atliekoms užteršti paviršinį ar požeminį vandenį ir gruntą arba kiek įmanoma tai sumažindamas;

c) surinkdamas ir valydamas iš atliekų įrenginio surinktą užterštą vandenį ir filtratą iki jų išleidimui nustatyto atitinkamo standarto.

2. Kompetentinga institucija užtikrina, kad veiklos vykdytojas ėmėsi tinkamų priemonių, siekdamas išvengti dulkių ir dujų emisijų arba jas sumažinti.

3. Jei, remdamasi pavojaus aplinkai įvertinimu, atsižvelgdama visų pirma atitinkamai į Direktyvas 76/464/EEB, 80/68/EEB arba 2000/60/EB, kompetentinga institucija nusprendžia, kad filtratą rinkti ir valyti nebūtina, arba jei nustatoma, kad atliekų įrenginys gruntui, požeminiam ir paviršiniam vandeniui nekelia potencialios grėsmės, 1 dalies b ir c punktuose išdėstytus reikalavimus galima atitinkamai sumažinti ar atšaukti.

4. Valstybės narės turi užtikrinti, kad pašalinant kieto, suspensijos ar skysto pavidalo kasybos atliekas į bet kokį priimantįjį vandens baseiną, kuris nėra kasybos atliekų pašalinimo tikslu įrengtas vandens baseinas, veiklos vykdytojas laikytųsi atitinkamų Direktyvų 76/464/EEB, 80/68/EEB ir 2000/60/EB reikalavimų.

5. Veiklos vykdytojas, talpindamas kasybos atliekas atgal į iškastas ertmes, susidariusias tiek vykdant antžeminę, tiek požeminę kasybą, kurias po uždarymo bus leidžiama apsemti, *mutatis mutandis* pagal 1 ir 3 dalis imasi tinkamų priemonių, užkertančių kelią arba kiek įmanoma sumažinančių vandens būklės blogėjimą ir grunto užteršimą. Veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai pateikia informaciją, reikalingą vykdyti Bendrijos įsipareigojimus, ypatingai nurodytus Direktyvoje 2000/60/EB.

6. Nusodinimo baseinų, kuriuose yra cianido, atveju veiklos vykdytojas užtikrina, kad silpnąja rūgštimi skaidomo cianido koncentracija nusodinimo baseine būtų sumažinta iki žemiausio įmanomo lygio naudojant geriausius prieinamus gamybos būdus ir bet kuriuo atveju atliekų įrenginiuose, kuriems buvo anksčiau suteiktas leidimas arba kurių veikla jau buvo vykdoma 2008 m. gegužės 1 d., silpnąja rūgštimi skaidomo cianido koncentracija apdorojimo atliekų išleidimo iš perdirbimo gamyklos į nusodinimo baseiną metu neviršytų 50 ppm nuo 2008 m. gegužės 1 d. , 25 ppm nuo 2013 m. gegužės 1 d., 10 ppm nuo 2018 m. gegužės 1 d. ir 10 ppm atliekų įrenginiuose, kuriems leidimas buvo suteiktas po 2008 m. gegužės 1 d.

Kompetentingai institucijai reikalaujant, veiklos vykdytojas, pasinaudodamas rizikos įvertinimu, kuriame atsižvelgiama į konkrečiai teritorijai būdingas sąlygas, parodo, kad tų koncentracijos ribų nereikia labiau mažinti.

14 straipsnis

Finansinė garantija

1. Prieš prasidedant bet kokiai veiklai, susijusiai su kasybos atliekų kaupimu ir saugojimu atliekų įrenginyje, kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos (pavyzdžiui, finansinio užstato forma, įskaitant pramonės finansuojamus savitarpio garantijų fondus) arba lygiavertės priemonės, pagal procedūras, dėl kurių turi nuspręsti valstybės narės, tam, kad:

a) būtų įvykdyti visi pagal šią direktyvą išduoto leidimo įpareigojimai, įskaitant po uždarymo taikomas nuostatas;

b) lėšos atliekų įrenginio paveiktos žemės, kaip apibrėžta atliekų valdymo plane, parengtame pagal 5 straipsnį ir reikalaujamame pagal 7 straipsnį, rekultivavimui būtų lengvai prieinamos bet kuriuo metu.

2. 1 dalyje minima garantija apskaičiuojama remiantis:

a) galimu atliekų įrenginio poveikiu aplinkai, pirmiausia atsižvelgiant į atliekų įrenginio kategoriją, atliekų savybes ir rekultivuotos žemės naudojimą ateityje;

b) prielaida, kad nepriklausomos ir tinkamai kvalifikuotos trečiosios šalys įvertins reikiamus rekultivavimo darbus ir juos atliks.

3. Garantijos dydis turi būti periodiškai tikslinamas atsižvelgiant į bet kokius atliekų įrenginio paveiktoje žemėje, kaip apibrėžta atliekų valdymo plane, parengtame pagal 5 straipsnį ir reikalaujamame pagal 7 straipsnį, būtinus atlikti rekultivavimo darbus.

4. Pagal 12 straipsnio 3 dalį patvirtinusi uždarymą, kompetentinga institucija pateikia veiklos vykdytojui raštišką pranešimą, kuriuo jis atleidžiamas nuo garantinio įsipareigojimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, išskyrus 12 straipsnio 4 dalyje nurodytas pareigas po uždarymo.

15 straipsnis

Atsakomybė aplinkos apsaugos srityje

Direktyvos 2004/35/EB III priedas papildomas šiuo punktu:

„13. Kasybos atliekų tvarkymas pagal 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo (*).

(*) OL L 102, 2006 4 11, p. 15“

16 straipsnis

Tarpvalstybinis poveikis

1. Jeigu valstybė narė, kurioje yra atliekų įrenginys, žino, kad A kategorijos atliekų įrenginio eksploatavimas gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį kitos valstybės narės aplinkai ar sukelti pavojų kitos valstybės narės žmonių sveikatai, arba jeigu valstybė narė, kuri gali būti stipriai paveikta, to prašo, valstybė narė, kurios teritorijoje buvo pateiktas prašymas suteikti leidimą pagal 7 straipsnį perduoda pagal tą straipsnį pateiktą informaciją tai kitai valstybei narei tuo pat metu, kai ji suteikia savo piliečiams galimybę susipažinti su šia informacija.

Tokia informacija yra visų konsultacijų, kurios reikalingos palaikant dvišalius valstybių narių santykius, grindžiamus abipusiškumu ir lygiateisiškumu, pagrindas.

2. Palaikydamos dvišalius santykius, valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais tos valstybės narės, kuri gali būti paveikta, suinteresuotai visuomenei būtų tinkamu laiku prieinami prašymai, kad ji turėtų teisę pateikti savo pastabas prieš kompetentingai institucijai priimant sprendimą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad įvykus su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atliekų įrenginiu susijusiai avarijai, informacija, kurią veiklos vykdytojas suteikia kompetentingai institucijai pagal 6 straipsnio 4 dalį, būtų nedelsiant perduota kitai valstybei narei, siekiant padėti kiek galima labiau sumažinti avarijos pasekmes žmonių sveikatai ir įvertinti bei kiek galima labiau sumažinti faktišką ar potencialią žalą aplinkai.

17 straipsnis

Kompetentingos institucijos patikrinimai

1. Prieš pradedant atliekų kaupimo operacijas ir po to, įskaitant laikotarpį po uždarymo, intervalais, kuriuos turi nustatyti atitinkama valstybė narė, kompetentinga institucija tikrina atitinkamą atliekų įrenginį, kuriam taikomas 7 straipsnis, kad būtų užtikrinta, jog jis atitinka leidimo sąlygas. Teigiamos patikrinimo išvados jokiu būdu nemažina veiklos vykdytojo atsakomybės pagal leidimo sąlygas.

2. Valstybės narės reikalauja, kad veiklos vykdytojas turėtų atnaujintą informaciją apie visas atliekų tvarkymo operacijas ir sudarytų galimybes kompetentingai institucijai ją patikrinti bei užtikrintų tinkamą naujausios su atliekų įrenginiu susijusios atitinkamos informacijos ir įrašų perdavimą, jei atliekų įrenginio valdymo metu pasikeistų veiklos vykdytojas.

18 straipsnis

Pareiga teikti ataskaitą

1. Valstybės narės kas treji metai perduoda Komisijai šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą. Ataskaita rengiama atsižvelgiant į klausimyną arba gaires, kurias Komisija turi priimti 23 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Ataskaita Komisijai perduodama per devynis mėnesius, pasibaigus joje apžvelgiamam trejų metų ataskaitiniam laikotarpiui.

Gavusi iš valstybių narių ataskaitas, Komisija per devynis mėnesius paskelbia ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą.

2. Kiekvienais metais valstybės narės perduoda Komisijai informaciją apie įvykius, apie kuriuos praneša veiklos vykdytojai pagal 11 straipsnio 3 dalį ir 12 straipsnio 6 dalį. Pateikus prašymą, Komisija valstybėms narėms suteikia galimybę naudotis šia informacija. Nepažeidžiant Bendrijos teisės dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką, valstybės narės savo ruožtu sudaro galimybes pateikus prašymą atitinkamiems visuomenės nariams susipažinti su šia informacija.

19 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų už nacionalinės teisės nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų jų taikymui užtikrinti. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

20 straipsnis

Uždarytų atliekų įrenginių sąrašas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytas ir reguliariai atnaujinamas jų teritorijoje esančių uždarytų atliekų įrenginių, įskaitant apleistus atliekų įrenginius, kurie kelia rimtą neigiamą poveikį aplinkai arba vidutiniu ar artimiausiu laikotarpiu gali kelti rimtą grėsmę žmonių sveikatai arba aplinkai, sąrašas. Toks sąrašas, su kuriuo visuomenei turi būti sudaryta galimybė susipažinti, parengiamas iki 2012 m. gegužės 1 d. atsižvelgiant į 21 straipsnyje nurodytą metodiką, jei tokia yra.

21 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Komisija, 23 straipsnyje nurodytam komitetui padedant, užtikrina, kad valstybės narės tinkamai keistųsi technine ir moksline informacija, kad būtų plėtojama metodika, susijusi su:

a) 20 straipsnio įgyvendinimu;

b) 20 straipsnyje nurodytų uždarytų atliekų įrenginių rekultivavimu, siekiant atitikti 4 straipsnio reikalavimus. Naudojant tokią metodiką nustatoma tinkamiausia rizikos įvertinimo tvarka ir veiksmai padėčiai ištaisyti, atsižvelgiant į Europos geologinių, hidrogeologinių ir klimato sąlygų įvairovę.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija stebėtų geriausių prieinamų gamybos būdų raidą arba kad jai apie tai būtų pranešama.

3. Komisija organizuoja keitimąsi informacija tarp valstybių narių ir atitinkamų organizacijų apie geriausius prieinamus gamybos būdus, su jais susijusią stebėseną ir jų pokyčius. Komisija skelbia keitimosi informacija rezultatus.

22 straipsnis

Įgyvendinimo ir pakeitimo priemonės

1. Iki 2008 m. gegužės 1 d. , laikydamasi 23 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, Komisija, teikdama prioritetą e, f ir g punktams, priima toliau išdėstytiems aspektams būtinas nuostatas:

a) 7 straipsnio 5 dalyje ir 12 straipsnio 6 dalyje nurodytos informacijos suderinimui ir reguliariam perdavimui;

b) 13 straipsnio 6 dalies įgyvendinimui, įskaitant techninius reikalavimus, susijusius su silpnąja rūgštimi skaidomo cianido apibrėžimu ir jo matavimo metodu;

c) finansinės garantijos nustatymo techninėms gairėms pagal 14 straipsnio 2 dalies reikalavimus;

d) techninėms patikrinimų gairėms pagal 17 straipsnį;

e) II priede pateikiamo atliekų apibūdinimo techninių reikalavimų užbaigimui;

f) 3 straipsnio 3 punkte pateikiamo apibrėžimo aiškinimui;

g) III priede pateikiamų atliekų įrenginių kategorijos nustatymo kriterijų apibrėžimui;

h) mėginių ėmimo ir analizės metodų, būtinų šios direktyvos techniniam įgyvendinimui, suderintų standartų nustatymui.

2. Visus vėlesnius pakeitimus, daromus, siekiant suderinti priedus su mokslo ir technikos pažanga, Komisija priima 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Šiais pakeitimais turi būti siekiama aukšto aplinkos apsaugos lygio.

23 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Direktyvos 75/442/EEB 18 straipsnį (toliau – Komitetas).

2. Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

24 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

1. Valstybės narės užtikrina, kad atliekų įrenginiai, kuriems buvo suteiktas leidimas arba kurie 2008 m. gegužės 1 d. jau buvo eksploatuojami, atitiktų šio direktyvos nuostatas iki 2012 m. gegužės 1 d. , išskyrus 14 straipsnio 1 dalyje nurodytus įrenginius, kurie turi atitikti reikalavimus iki 2014 m. gegužės 1 d. ir 13 straipsnio 6 dalyje nurodytus įrenginius, kurie turi atitikti reikalavimus pagal ten nurodytą tvarkaraštį.

2. 1 dalis netaikoma atliekų įrenginiams, uždarytiems iki 2008 m. gegužės 1 d.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nuo 2006 m. gegužės 1 d. ir nepaisant 1 dalyje minimo atliekų įrenginio uždarymo po įsigaliojimo ir iki 2008 m. gegužės 1 d. kasybos atliekos tvarkomos tokiu būdu, kuris nekliudo įvykdyti šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje ir kituose aplinkos apsaugai taikytinuose Bendrijos teisės aktuose, įskaitant Direktyvą 2000/60/EB, nustatytų reikalavimų.

4. 5 straipsnis, 6 straipsnio 3-5 dalys, 7, 8 straipsniai, 12 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 14 straipsnio 1-3 dalys netaikomos tiems atliekų įrenginiams:

— kurie nustojo priiminėti atliekas prieš 2006 m. gegužės 1 d.,

— kurių uždarymo procedūros baigiamos pagal taikomus Bendrijos arba nacionalinės teisės aktus ar kompetentingos institucijos patvirtintas programas, ir

— kurie bus galutinai uždaryti iki 2010 m. gruodžio 31 d.

Valstybės narės praneša apie tokius atvejus Komisijai iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. ir užtikrina, kad šie įrenginiai būtų valdomi tokiu būdu, kuris netrukdytų siekti tikslų, numatytų šioje

direktyvoje, ypač jos 4 straipsnio 1 dalyje, ir bet kokiuose kituose Bendrijos teisės aktuose, įskaitant Direktyvą 2000/60/EB.

25 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2008 m. gegužės 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtąją dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2006 m. kovo 15 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*
J. BORRELL FONTELLES	H. WINKLER

I PRIEDAS

Stambių avarijų prevencijos politika ir

ir suinteresuotai visuomenei pateiktina informacija

1. Stambių avarijų prevencijos politika

Veiklos vykdytojo stambių operacijų prevencijos politika ir saugos valdymo sistema turėtų būti proporcinga atliekų įrenginyje esamam stambių avarijų pavojui. Siekiant tai tinkamai įgyvendinti, atsižvelgiama į šiuos aspektus:

1) stambių avarijų prevencijos politikoje turi būti nurodyti veiklos vykdytojo numatyti stambių avarijų pavojaus kontrolės bendrieji tikslai ir veiksmų principai;

2) į saugos valdymo sistemą turėtų būti įtraukta dalis bendrosios valdymo sistemos, kurią sudaro organizacinė struktūra, pareigos, praktinė veikla, tvarka, procesai ir ištekliai, kurie apibrėžia ir padeda įgyvendinti stambių avarijų prevencijos politiką;

3) saugos valdymo sistema privalo spręsti tokias problemas:

   a) organizacijos ir personalo: visų lygių organizacijos darbuotojų, dalyvaujančių stambių avarijų pavojaus valdyme, vaidmuo ir pareigos; tokių darbuotojų mokymo poreikių nustatymas ir paties mokymo organizavimas; darbuotojų ir, jei reikia, subrangovų dalyvavimas;

   b) didelių pavojų nustatymas ir įvertinimas: tvarkos, kuria sistemingai nustatomi dideli pavojai, kylantys dėl įprastos ir neįprastos veiklos, ir vertinama jų tikimybė bei rimtumas, nustatymas ir įgyvendinimas;

   c) veiklos kontrolė: saugios veiklos, įskaitant gamyklos priežiūros, procesų, įrangos ir laikino stabdymo tvarkos bei taisyklių nustatymas ir įgyvendinimas;

   d) pokyčių valdymas: tvarkos, kuria planuojami naujų atliekų įrenginių modifikacijos ar projektuojami nauji atliekų įrenginiai, nustatymas ir įgyvendinimas;

   e) pasirengimas avarijoms: tvarkos, kuria sistemingai analizuojant numatomi galimi pavojai ir rengiami, bandomi ir peržiūrimi avariniai planai į tokius kylančius pavojus reaguoti, nustatymas ir įgyvendinimas;

   f) rezultatų stebėsena: tvarkos, kuria nuolat vertinama, ar vykdoma veikla atitinka veiklos vykdytojo stambių avarijų prevencijos politikos ir saugos valdymo sistemos nustatytus tikslus, o jei jos nesilaikoma, kaip veikia tyrimo bei korekcinių veiksmų mechanizmai, nustatymas ir įgyvendinimas. Tokia tvarka turi numatyti veiklos vykdytojo sistemą, kaip pranešti apie stambias avarijas arba vos neįvykusias avarijas, ypač tokias, kai nepasiteisino prevencinės priemonės, jų tyrimus ir priemones, kurių imamasi iš jų pasimokius;

   g) tikrinimas ir peržiūrėjimas: tvarkos, kuria sistemingai vertinama stambių avarijų prevencijos politika ir saugos valdymo sistemos efektyvumas ir tinkamumas, nustatymas ir įgyvendinimas; dokumentais patvirtintas objekto vadovybės atliekamas politikos rezultatų ir saugos valdymo sistemos peržiūrėjimas ir atnaujinimas.

2. Suinteresuotai visuomenei pateiktina informacija

1) Veiklos vykdytojo pavadinimas (vardas ir pavardė) ir atliekų įrenginio adresas.

2) Asmens, suteikiančio informaciją, pareigos.

3) Patvirtinimas, kad atliekų įrenginiui taikomi teisės aktai ir (arba) administracinės nuostatos, įgyvendinančios šią direktyvą, ir, kai taikytina, kad informacija, susijusi su 6 straipsnio 2 dalyje nurodytais aspektais, yra pateikta kompetentingai institucijai.

4) Įrenginyje vykdomos veiklos ar veiklos rūšių paaiškinimas aiškiais ir paprastais žodžiais.

5) Atliekų įrenginyje naudojamų medžiagų ir preparatų ir stambią avariją galinčių sukelti atliekų įprastiniai ar bendrieji pavadinimai arba bendra pavojingumo klasė, kartu nurodant jų pagrindines pavojingas ypatybes.

6) Bendra informacija apie stambių avarijų pavojaus pobūdį, įskaitant jų galimas pasekmes žmonėms ir aplinkai.

7) Pakankama informacija apie tai, kaip stambios avarijos atveju aplinkiniai gyventojai bus įspėjami ir nuolatos informuojami.

8) Pakankama informacija, ką suinteresuoti aplinkiniai gyventojai turi daryti ir kaip elgtis stambios avarijos atveju.

9) Patvirtinimas, kad veiklos vykdytojas privalo tinkamai pasirengti teritorijoje, visų pirma palaikyti ryšius su avarinėmis tarnybomis, kad galėtų susidoroti su stambiomis avarijomis ir sušvelninti jų pasekmes.

10) Nuoroda į išorės avarinį planą, kuriame numatyta, kaip susidoroti su avarijos pasekmėmis už įrenginio teritorijos ribų. Taip pat turėtų būti patariama avarijos metu laikytis avarinių tarnybų nurodymų ir reikalavimų.

11) Duomenys, kur galima gauti daugiau atitinkamos informacijos laikantis nacionaliniuose įstatymuose nustatytų konfidencialumo reikalavimų.

II PRIEDAS

Atliekų apibūdinimas

Įrenginyje kaupiamos atliekos apibūdinamos taip, kad būtų garantuotas ilgalaikis fizinis ir cheminis įrenginio struktūros stabilumas ir išvengta stambių avarijų. Kai tinka ir atsižvelgiant į atliekų įrenginio kategoriją, atliekų apibūdinime turi būti šie aspektai:

1) kaupiamų atliekų tikėtinų fizinių ir cheminių savybių trumpu ir ilgu laikotarpiu aprašymas, ypač dėl jų stabilumo paviršiaus atmosferos ir meteorologinėmis sąlygomis, atsižvelgiant į iškasto mineralo ar mineralų tipus ir dengiančiojo sluoksnio ir (arba) ekonominės vertės neturinčių mineralų, kurie bus iškeliami per kasybos operacijas, pobūdį;

2) atliekų klasifikavimas pagal atitinkamą Sprendimo 2000/532/EB ([1]) punktą, visų pirma atsižvelgiant į jų pavojingas savybes;

3) cheminių medžiagų, kurios bus naudojamos apdorojant naudingąsias iškasenas, aprašymas ir jų stabilumas;

4) kaupimo metodo aprašymas;

5) naudotina atliekų transportavimo sistema.

III PRIEDAS

Atliekų įrenginių kategorijos nustatymo kriterijai

Atliekų įrenginiui suteikiama A kategorija, jei:

— gedimas ar netinkama veikla, pavyzdžiui, sąvartos griuvimas ar dambos trūkimas, galėtų sukelti stambią avariją, vadovaujantis rizikos įvertinimu, kuriame atsižvelgiama į tokius veiksnius kaip, pavyzdžiui, esamas ar būsimas dydis, vieta ir atliekų įrenginio poveikis aplinkai; arba

— jame yra atliekų, kurios, viršijus tam tikrą ribą, klasifikuojamos kaip pavojingos pagal Direktyvą 91/689/EEB; arba

— jame yra medžiagų ar preparatų, kurie, viršijus tam tikrą ribą, klasifikuojami kaip pavojingi pagal Direktyvą 67/548/EEB arba 1999/45/EB.

([1]) 2000 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendimas 2000/532/EB, pakeičiantis Sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a dalį, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų 1 straipsnio 4 dalį (OL L 226, 2000 9 6, p. 3). Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 2001/573/EB (OL L 203, 2001 7 28, p. 18).